

28. September 2026

EM2026/91
Erik Jensen

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut og Formandskabet for Inatsisartut pålægges at rette henvendelse til Nunavuts regering og parlament, med henblik på at etablere et fælles officielt samarbejdsorgan.

(Medlem af Inatsisartut Aki-Matilda Høegh-Dam, Naleraq)

Vores inuitiske slægtninge er dem, vi står nærmest sprogligt, historisk, identitetsmæssigt og kulturelt. Det er os, der betegner os selv som Inuit; i Grønland, Canada, Alaska og Chukotka. Vi har altid haft fælles interesser og har gennem tiden samarbejdet tæt, uanset landegrænser.

Siden Nunavut fik sit eget selvstyre i 1999 – og også allerede før selvstyrets indførelse – har samarbejdet med Grønland og fra Grønlands side altid været højt prioriteret.

Derfor består vores samarbejde den dag i dag. Gennem Arktisk Råd, politiske aftaler, fiskeri, forskning, biologisk forskning, rettighedsspørgsmål og kulturel udveksling foregår der et organiseret samarbejde på mange forskellige områder. Samarbejdet prioriteres højt af begge parter og fungerer godt.

Med udgangspunkt i, at vi deler dyrebestande, havområder og kulturelle fællesskaber, foregår der indsatser og samarbejde på mange forskellige områder. Dette har fra Grønlands side altid været værdsat og prioriteret højt, ligesom det også prioriteres højt i Nunavut.

Senest har vi set, at Nunavut Tunngavik i februar arrangerede en konference med det formål at skabe større opmærksomhed på de forhold, der skal tages hensyn til, og de udfordringer, der kan opstå som følge af den stadigt stigende skibstrafik i de arktiske farvande. Her deltog Grønland aktivt og bidrog til debatten.

Vi har et omfattende samarbejde om blandt andet isbjørne, fugle, havområder, Pikialasorsuaq, hvid- og narhvaler, fiskeri og en række andre områder. Det er et samarbejde, som begge parter er tilfredse med.

I disse år er der desuden ved at blive udviklet et initiativ, hvor viden og erfaringer fra Grønland på fiskeriområdet skal bruges til undervisning af Nunavummiut i hellefiskefiskeri på isen. Dette sker i samarbejde mellem Nunavut Tunngavik og Grønland.

Der forberedes ligeledes undervisning med særligt fokus på torskefiskeri i åbent vand. Dette sker i samarbejde mellem Nunavut Tunngavik, Nunavuts regering og KNAPK.

Der findes således mange forskellige former for samarbejde, og i Siumut vurderer vi dem alle som meget værdifulde.

Når det gælder det ikke-statslige samarbejde, overtager Canada i år formandskabet for Inuit Circumpolar Council. Fra Siumut er vi ikke i tvivl om, at dette også vil få betydning for samarbejdet

gennem de vigtige politiske anbefalinger og målsætninger mellem vores lande, som fastlægges i generalforsamlingens deklaration.

Forslagsstilleren har i sit forslag om at etablere et sådant samarbejdsorgan mellem Naalakkersuisut og Inatsisartut ikke begrundet, hvordan dette vil skabe et bedre eller mere omfattende samarbejde end de samarbejdsformer, der allerede eksisterer.

Det vil naturligvis kunne skabe et samarbejde mellem politikere, men der findes allerede en lang række politiske samarbejdsfora og aftaler. Det gælder blandt andet samarbejdsaftalerne mellem Grønland og Nunavut, Arktisk Råd, Pikialasorsuaq, samarbejdet om isbjørne fra 2009, samarbejdet om hvid- og narhvaler fra 1989, fiskeriaftalen fra 2025 samt det eksisterende samarbejde gennem NAMMCO.

Hvis der er et ønske om, at Naalakkersuisut eller Inatsisartut skal mødes med repræsentanter fra Nunavut, findes denne mulighed allerede. Hvis Inatsisartut ønsker at mødes med relevante medlemmer af Nunavuts lovgivende forsamling, kan dette til enhver tid lade sig gøre. På samme måde kan relevante medlemmer af Naalakkersuisut til enhver tid mødes med deres modparter i Nunavuts regering. Muligheden findes allerede.

Fra Siumut har vi forståelse for ønsket om at udbygge mulighederne for, at politikere kan mødes oftere, når der allerede findes kanaler til sådanne møder. Men hvis samarbejdet skal styrkes på andre områder, mener vi, at det er vigtigt at øge de midler, der afsættes til udveksling inden for uddannelse, kultur, erfaringsudveksling, syning, fiskeri, transport og andre områder. Det er imidlertid et andet emne.

Vi ønsker, at de eksisterende samarbejder styrkes og videreudvikles, ikke mindst samarbejdet med vores inuitiske slægtninge, herunder relationerne til vores slægtninge på den anden side af Davisstrædet. Fra Siumut forventer vi, at Naalakkersuisut arbejder på at styrke dette konkret gennem samarbejdsordninger såsom MOU'er.

Med disse bemærkninger har vi fra Siumut forståelse for Naalakkersuisuts svar, og vi forventer, at det mål, som forslagsstilleren har sat fokus på, fortsat vil blive fremmet.

Hvis forslaget alligevel skal vurderes i Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg, vil vi fra Siumut hilse dette velkommen.

Tak.

Erik Jensen, Siumut